

ÜHISKONNAÕPETUSE AINEKAVA GÜMNAASIUMILE

10.klass.

1. Õppe- eesmärgid:

- Tutvub eestikeelse terminoloogiaga, mis võimaldab tal
- a) aru saada eestikeelsest ühiskonnaõpetuse tekstist
- b) väljendada ennast, kasutades poliitilise, sotsiaalse valdkonna terminoloogiat.
- Mõistab kuidas toimivad ühiskondlikud protsessid
 - Suudab argumenteerida isiklikku seisukohta ühiskonna elus toimivate protsesside kohta
 - Mõistab kodanikuosaluse vajalikust ühiskondlikes protsessides
 - Oskab ja on valmis osalema ühiskondlikkus elus
 - Kujundada õpilastes järgmisi demokraatlike tõekspidamisi, nagu õiglus, võrdsus, vabadus, vastutustunne, tolerantsus, privaatsus
 - Kujundada valmisolekut kodanikuosaluseks: informeeritus toimuvast ümbritsevas elus, oma seisukoha kujundamine, oskus ja tahe

käituda vastavalt olukorrale

- **Õppetegevus:**

Lisaks traditsioonilisele tunnitööle õpilased töötavad iseseisvalt kirjandusega, ajaleheartiklitega, esitavad referaate, koostavad küsimusi, analüüsivad tekste. Tunnis kasutame erinevaid allikaid: tekste, pilte, videoid, graafilisi jooniseid, tabelid, skeeme jne. Õpilased jälgivad igapäevaseid sündmusi poliitilises, kultuurilises, majanduslikus valdkonnas ja esitavad neid teistele. Samuti valivad omaalgatuslikult mõnda ühiskondlikku probleemi, analüüsivad ja hindavad seda. Kuna õppetegevus toimub eesti keeles, siis väga tähtsal kohal on tutvumine eestikeelse terminoloogiaga ja väljendusoskuste kujundamine.

2. Õppesisu:

I kursus

Nüüdisühiskonna kujunemine ja tunnused: 8 tundi . Tutvume sellega kuidas kujunev välja nüüdisühiskond, missugused olid selle etapid

alates tööstusühikonnast, postindustrialisest ühikonnast kuni teadmishiskonnani. Tutvume sellega mida räägivad sellest tuntud sotsiaalteadlased

Adam Smith, Karl Marx... Saame teada, missugust ühikonda nimetatakse heoluriigiks, missugused on selle riigi arenguetapid ja tulevik. Kuidas

toimis demokraatia levik ja missugused on demokraatia tunnused ja mida tähendab jätkusuutlikkus.

Ühiskonna sidusus: 12 tundi. Tutvume ühiskonna mõistega ja tema peakomponentidega, mis on avalik ja erasektor, mida kujutab endast

kodanikuühiskond, mida tähendab sotsiaalne staatus ja sotsiaalne roll. Tutvume sellega mida

tähendab võim ja missugused on tema ressursid. Tutvume

poliitiliste ideoloogiatega, mida tähendab liberalism, konservatism, sotsiaaldemokraatia, parempoolsus, vasakpoolsus, missugused on peamised

heaolurežiimid.

Kodanikud, huvid ja demokraatia: 14 tundi. Saame teada, mida tähendab otsene ja

esindusdemokraatia, osalus ja elitaardemokraatia. Tutvume

sellega, mida kujutavad endast valimised, missugused on põhilised valimissüsteemid ja missuguseid neist kasutatakse erinevates riikides. Eestis

kasutatakse proportsionaalset valimissüsteemi. Saame teada, mis mõjutab valimiste käiku, kuidas toimub hääletamine. Saame teada miks on vaja erakondi, missugune on nende roll ühiskonna elus, missugused erakonnad tegutsevad Eestis ja missugused neist osalevad Riigikogu töös. Teame milleks on vaja survegruppe ja mida kujutavad endast sotsiaalsed liikumised, mis mõjutab poliitilise kultuuri arengut, miks on tähtis omada kodakondsust.

3. Õpitulemused.

Õpilane

- Teab, mida kujutavad endast postindustriaalne, -info ja-teadmusühiskond.
- Teab, mis on heaoluriik
- Teab demokraatiatunnuseid
- Teab, mida tähendab jätkusuutlikus
- Oskab seletada, mis vahe on avalikul-, äri- ja kolmandal sektoril.
- Teab, mis on võimu olemus ja missugused on tema ressursid.
- Tunneb põhilisi poliitilisi ideoloogiaid
- Teab kuidas toimivad valimised, missugused on põhilised valimissüsteemid.
- Teab, milleks on olemas erakonnad, ja missugused on Eesti tähtsamad erakonnad
- Teab, et on olemas presidentaalne ja parlamentaarne valitsemine ja mida nad endast kujutavad
- Teab kuidas toimivad seadusandlik-, täidesaatev- ja kohtuvõim
- Teab, milles seisneb majanduse põhiprobleem, mis on SKP ja kuidas seda mõõdetakse
- Teab, milleks on vaja makse, kuidas koostetakse eelarvet.
- Teab, mis on sotsiaalpoliitika valdkonnad
- Teab, missuguse on tänapäeva põhilised majanduslikud-, poliitilised- ja julgeoleku probleemid.
- Tunneb peamisi rahvusvahelisi organisatsioone
- Teab kuidas kulgeb tegevus EL ja kuidas Eesti osaleb selles.
- Teab inimõigustest, kodakondsusest.
- Teab, missugused on postmodernse ühiskonna väärtused ja millised ohud varitsevad seda.

4. Läbivad teemad, ainevahelised seosed, pädevused

Õppeaine Õpiku teemad

Eesti keel Tervet õpikut läbiv temaatika

Ajalugu Nüüdisühiskonna kujunemine ja tunnusjooned. Ühiskonna sidusus. Kodanikud, huvid ja demokraatia

Üldpädevused

- Oskab töötada põhiseaduse, õiguslike aktide, ajaleheartiklitega kasutades eestikeelset terminoloogiat.
- Orienteerub infomaailmas.
- Teab Eesti riigi ja EL korraldust.
- Oskab paigutada ennast ideoloogilisel skaalal
- Oskab teha valikut poliitiliste erakondade vahel
- Teab kuidas toimivad majandusprotsessid
- Oskab olla tolerantne ja mõistlik teiste arvamuste suhtes
- Teab, et maailm on mitmekülgne ja kordumatu.

5. Tundide arv 1 kursus 35 tundi.

6. Kasutatav õppekirjandus

Katrin Olenko, Anu Toots Ühiskonnaõpetus
Maidu Varik Tabelid ja skeemid CD

7. Kasutatavad õppemeetodid

Selle klassi õpetuse eesmärgiks on arendada oskust saada aru õpetatavast ainekavast võõrkeeles, omandada ühiskonnaõpetuse terminoloogiat eesti keeles.

Selleks kasutatakse põhimeetodina aktiivõpet sh interaktiivset lugemist, probleemtekste, diskussioone, rühmatööd. Põhirõhk on osutatud enese väljendusoskustele. Arvestades paljude teemade keerukust, õpilased võivad kasutada mõnedel juhtumitel eneseväljendamiseks ka emakeelt.

Kasutatakse ka traditsioonilisi õppemeetodeid lugemis-kuulamisoskuste kujundamiseks.

ÜHISKONNAÕPETUSE AINEKAVA GÜMNAASIUMILE

12.klass.

1. Õppe- eesmärgid:

- Tutvub eestikeelse terminoloogiaga, mis võimaldab tal
- a) aru saada eestikeelsest ühiskonnaõpetuse tekstist
- b) väljendada ennast, kasutades poliitilise, sotsiaalse valdkonna terminoloogiat.
- Mõistab kuidas toimivad ühiskondlikud protsessid
 - Suudab argumenteerida isiklikku seisukohta ühiskonna elus toimivate protsesside kohta
 - Mõistab kodanikuosaluse vajalikust ühiskondlikes protsessides Oskab ja on valmis osalema ühiskondlikkus elus
 - Kujundada õpilastes järgmisi demokraatlike tõekspidamisi, nagu õiglus, võrdsus, vabadus, vastutustunne, tolerantsus, privaatsus
 - Kujundada valmisolekut kodanikuosaluseks: informeeritus toimuvast ümbritsevas elus, oma seisukoha kujundamine, oskus ja tahe

käituda vastavalt olukorrale

Õppetegevus:

Lisaks traditsioonilisele tunnitööle õpilased töötavad iseseisvalt kirjandusega, ajaleheartiklitega, esitavad referaate, koostavad küsimusi, analüüsivad tekste. Tunnis kasutame erinevaid allikaid: tekste, pilte, videoid, graafilisi jooniseid, tabelid, skeeme jne. Õpilased jälgivad igapäevaseid sündmusi poliitilises, kultuurilises, majanduslikus valdkonnas ja esitavad neid teistele. Samuti valivad omaalgatuslikult mõnda ühiskondlikku probleemi, analüüsivad ja hindavad seda. Kuna õppetegevus toimub eesti keeles, siis väga tähtsal kohal on tutvumine eestikeelse terminoloogiaga ja väljendusoskuste kujundamine.

2. Õppesisu:

I kursus

Nüüdisühiskonna kujunemine ja tunnused: 8 tundi . Tutvume sellega kuidas kujunev välja nüüdisühiskond, missugused olid selle etapid alates tööstusühikonnast, postindustrialisest ühikonnast kuni teadmishiskonnani. Tutvume sellega mida röögivad sellest tuntud sotsiaalteadlased Adam Smith, Karl Marx... Saame teada, missugust ühikonda nimetatakse heoluriigiks, missugused on selle riigi arenguetapid ja tulevik. Kuidas

toimis demokraatia levik ja missugused on demokraatia tunnused ja mida tähendab jätkusuutlikkus. **Ühiskonna sidusus: 12 tundi.** Tutvume ühiskonna mõistega ja tema peakomponentidega, mis on avalik ja erasektor, mida kujutab endast kodanikuühiskond, mida tähendab sotsiaalne staatus ja sotsiaalne roll. Tutvume sellega mida tähendab võim ja missugused on tema ressursid. Tutvume poliitiliste ideoloogiatega, mida tähendab liberalism, konservatism, sotsiaaldemokraatia, parempoolsus, vasakpoolsus, missugused on peamised heaolurezhhiimid.

Kodanikud, huvid ja demokraatia: 14 tundi. Saame teada, mida tähendab otsene ja esindusdemokraatia, osalus ja elitaardemokraatia. Tutvume sellega, mida kujutavad endast valimised, missugused on põhilised valimissüsteemid ja missuguseid neist kasutatakse erinevates riikides. Eestis kasutatakse proportsionaalset valimissüsteemi. Saame teada, mis mõjutab valimiste käiku, kuidas toimub hääletamine. Saame teada miks on vaja erakondi, missugune on nende roll ühiskonna elus, missugused erakonnad tegutsevad Eestis ja missugused neist osalevad Riigikogu töös. Teame milleks on vaja survegrupe ja mida kujutavad endast sotsiaalsed liikumised, mis mõjutab poliitilise kultuuri arengut, miks on tähtis omada kodakondsust.

3. Õpitulemused.

Õpilane

- Teab, mida kujutavad endast postindustriaalne, -info ja-teadmusühiskond.
- Teab, mis on heaoluriik
- Teab demokraatiatunnuseid
- Teab, mida tähendab jätkusuutlikus
- Oskab seletada, mis vahe on avalikul-, äri- ja kolmandal sektoril.
- Teab, mis on võimu olemus ja missugused on tema ressursid.
- Tunneb põhilisi poliitilisi ideoloogiaid
- Teab kuidas toimivad valimised, missugused on põhilised valimissüsteemid.
- Teab, milleks on olemas erakonnad, ja missugused on Eesti tähtsamad erakonnad
- Teab, et on olemas presidentaalne ja parlamentaarne valitsemine ja mida nad endast kujutavad
- Teab kuidas toimivad seadusandlik-, täidesaatev- ja kohtuvõim
- Teab, milles seisneb majanduse põhiprobleem, mis on SKP ja kuidas seda mõõdetakse
- Teab, milleks on vaja makse, kuidas koostetakse eelarvet.
- Teab, mis on sotsiaalpoliitika valdkonnad
- Teab, missuguse on tänapäeva põhilised majanduslikud-, poliitilised- ja julgeoleku probleemid.
- Tunneb peamisi rahvusvahelisi organisatsioone
- Teab kuidas kulgeb tegevus EL ja kuidas Eesti osaleb selles.
- Teab inimõigustest, kodakondsusest.
- Teab, missugused on postmodernse ühiskonna väärtused ja millised ohud varitsevad seda.

4. Läbivad teemad, ainevahelised seosed, pädevused

Õppeaine Õpiku teemad

Eesti keel Tervet õpikut läbiv temaatika

Ajalugu Nüüdisühiskonna kujunemine ja tunnusjooned. Ühiskonna sidusus. Kodanikud, huvid ja demokraatia

Üldpädevused

- Oskab töötada põhiseaduse, õiguslike aktide, ajaleheartiklitega kasutades eestikeelset terminoloogiat.
- Orienteerub infomaailmas.
- Teab Eesti riigi ja EL korraldust.
- Oskab paigutada ennast ideoloogilisel skaalal
- Oskab teha valikut poliitiliste erakondade vahel
- Teab kuidas toimivad majandusprotsessid
- Oskab olla tolerantne ja mõistlik teiste arvamuste suhtes
- Teab, et maailm on mitmekülgne ja kordumatu.

5. Tundide arv 1 kursus 35 tundi.

6. Kasutatav õppekirjandus

Katrin Olenko, Anu Toots Ühiskonnaõpetus

Maidu Varik Tabelid ja skeemid CD

7. Kasutatavad õppemeetodid

Selle klassi õpetuse eesmärgiks on arendada oskust saada aru õpetatavast ainekst võõrkeeles, omandada ühiskonnaõpetuse terminoloogiat eesti keeles.

Selleks kasutatakse põhimeetodina aktiivõpet sh interaktiivset lugemist, probleemtekste, diskussioone, rühmatööd. Põhirõhk on osutatud enese väljendusoskustele. Arvestades paljude teemade keerukust, õpilased võivad kasutada mõnedel juhtumitel eneseväljendamiseks ka emakeelt.

Kasutatakse ka traditsioonilisi õppemeetodeid lugemis-kuulamisoskuste kujundamiseks.

II kursus

Valitsemine ja avalik haldus: 13tundi. Teame, mida kujutab endast parlamentaarne ja presidentaalne valitsemine, missugune on seadusandliku võimu ülesehitus ja erakondlik jaotus. Missugused on parlamendi ülesanded ja töökorraldus, mis on lobism, parlamendijäreelvalve, kuidas toimib seduseelnõu menetlemine. Tutvume täidesaatva võimuga, missuguse on valitsuse suhted riigipea, parlamendi ja erakondadega, kuidas moodustatakse valitsust. Mida tähendab avalik haldus ja bürokraatia, missugused on bürokraatia funktsioonid. Tutvume kohtuvõimuga, missugused on kohtusüsteemid ja kohtu funktsioonid. Saame teada kuidas toimib regionaalne valitsemine, miks ta on tähtis. Kuidas toimib valitsemiskorraldus

Euroopa Liidus. Kas EL on riikide riik või liitriik. Missugused on EL põhilised institutsioonid.

Majandus ja poliitika: 13 tundi Teame missugused on riigi majandusressursid, kuidas on soovitatav neid kasutada, mis on koguprodukt ja SKP, mis on inflatsioon ja millega seda mõõta. Õpime tundma, missugused on majanduspoliitika eesmärgid, mis on rahapoliitika, kuidas koostatakse eelarvet. Tutvume näitajatega, mis iseloomustavad tööturgu, mis on tööpuudus. Tutvume sotsiaalpoliitikaga, missugused on sotsiaalkindlustused ja toetused.

Tutvume hariduspoliitikaga, millised on siin põhiprobleemid. Mis on välismajandus, rahvusvahelised finantsturud, WTO. Tutvume sellega kuidas toimib EL ühine majandusruum.

Tänapäeva maailm: 9 tundi Saame teada, missugused on peamised arengutrendid, kuidas info-ja kommunikatsioonitehnoloogia mõjutab maailma arengut. Mida kujutavad endast riiklikud, kultuurilised identiteedid, kuidas mõjutavad rahvusvahelisi suhteid rassid, rahvused, usundid. Kuidas on kaasaegses maailmas muutunud julgeolekusituatsioon, mis vahendite abil toimub rahvusvaheline suhtlemine, missugused on peamised

Julgeolekuorganisatsioonid. Tutvume peamiste inimõigustega. Mida kujutab endast postmoderne ühiskond, missugune roll on selles teadmistel ja inimsuhetel

3. Õpitulemused.

Õpilane

- Teab, mida kujutavad endast postindustriaalne, -info ja -teadmusühiskond.
- Teab, mis on heaoluriik
- Teab demokraatiatunnuseid
- Teab, mida tähendab jätkusuutlikus
- Oskab seletada, mis vahe on avalikul-, äri- ja kolmandal sektoril.
- Teab, mis on võimu olemus ja missugused on tema ressursid.
- Tunneb põhilisi poliitilisi ideoloogiaid.
- Teab kuidas toimivad valimised, missugused on põhilised valimissüsteemid.
- Teab, milleks on olemas erakonnad, ja missugused on Eesti tähtsamad erakonnad
- Teab, et on olemas presidentaalne ja parlamentaarne valitsemine ja mida nad endast kujutavad
- Teab kuidas toimivad seadusandlik-, täidesaatev- ja kohtuvõim
- Teab, milles seisneb majanduse põhiprobleem, mis on SKP ja kuidas seda mõõdetakse
- Teab, milleks on vaja makse, kuidas koostetakse eelarvet. Teab, mis on sotsiaalpoliitika valdkonnad
- Teab, missuguse on tänapäeva põhilised majanduslikud-, poliitilised- ja julgeoleku probleemid.
- Tunneb peamisi rahvusvahelisi organisatsioone
- Teab kuidas kulgeb tegevus EL ja kuidas Eesti osaleb selles.
- Teab inimõigustest, kodakondsusest.
- Teab, missugused on postmodernse ühiskonna väärtused ja millised ohud varitsevad seda.

4. Läbivad teemad, ainetevahelised seosed, pädevused

Õppeaine Õpiku teemad

Eesti keel Tervet õpikut läbiv temaatika

Ajalugu Nüüdisühiskonna kujunemine ja tunnused. Ühiskonna sidusus. Kodanikud, huvid ja demokraatia

Üldpädevused

- Oskab töötada põhiseaduse, õiguslike aktide, ajaleheartiklitega kasutades eestikeelset terminoloogiat.
- Orienteerub infomaailmas.
- Teab Eesti riigi ja EL korraldust.
- Oskab paigutada ennast ideoloogilisel skaalal
- Oskab teha valikut poliitiliste erakondade vahel
- Teab kuidas toimivad majandusprotsessid
- Oskab olla tolerantne ja mõistlik teiste arvamuste suhtes
- Teab, et maailm on mitmekülgne ja kordumatu

5. Tundide arv II kursusel 35 tundi.

6. Kasutatav õppekirjandus

Katrin Olenko, Anu Toots Ühiskonnaõpetus

Maidu Varik Tabelid ja skeemid CD

7. □ Kasutatavad õppemeetodid

Selle klassi õpetuse eesmärgiks on arendada oskust saada aru õpetatavast aineksest võõrkeeles, omandada ühiskonnaõpetuse terminoloogiat eesti keeles.

Selleks kasutatakse põhimeetodina aktiivõpet sh interaktiivset lugemist, probleemtekste, diskussioone, rühmatööd. Põhirõhk on osutatud enese väljendusoskustele. Arvestades paljude teemade keerukust, õpilased võivad kasutada mõnedel juhtumitel eneseväljendamiseks ka emakeelt. Kasutatakse ka traditsioonilisi õppemeetodeid lugemis-kuulamisoskuste kujundamiseks.